

Segona reunió de medallistes: Medalles catalanes 1892 - 1893

J. CASAS I PLA

Seguint amb la intenció de reunir tot el material medallístic català, tan pobre en estudis concrets com en inventaris globals o temàtics, i que ja es va posar en marxa el 1986 durant la I Reunió de Medallistes celebrada per la Societat Catalana d'Estudis Numismàtics amb el suport de la IX Setmana Numismàtica, amb la política de recollir les medalles commemoratives emeses als països catalans o altres llocs, però de temàtica catalana, el maig de 1987, coincidint també amb la X Setmana, es va tornar a demanar la presència de persones interessades que posseïen peces dels anys que en aquesta ocasió corresponia compilar; 1892 i 1893. A l'anterior trobada es recolliren les peces emeses abans de 1891.

L'afluència, però, de medallistes en aquesta segona reunió no fou tan nombrosa com a l'anterior, si bé, tal com s'exposarà, es recolliren 26 medalles de col·leccionistes que es van personar als locals de l'Asociación Numismática Española (A.N.E.) i que van cedir amablement els seus exemplars per compondre la llista adjunta.

Cal destacar d'aquests dos anys estudiats una al·lusió constant i molt abundosa a la commemoració del IV centenari del descobriment d'Amèrica que s'acomplia el 1892, així com de la celebració, el 1893, del Congrés Eucarístic celebrat a València. Assenyalem també, l'abundància de medalles de caire religiós, molt pròpia d'aquests anys de finals del segle passat, que recullen a la vegada altres aspectes de la vida social de l'època.

Finalment, des d'aquestes línies convé fer una nova crida a les entitats, col·leccionistes i particulars demanant col·laboració en altres reunions, a fi i efecte que

en un futur la pretesa recopilació pugui ajudar els estudiosos en la recerca de la realitat històrica a través de la Numismàtica.

Sense entrar en els detalls de la medallística catalana, excel·lentment exposada ja per el meu predecessor Sr. Crusafont, a l'article anterior introductori, la relació de medalles que s'ha aconseguit referenciar sobre la temàtica catalana excunyada entre 1892 i 1893 és la següent.

MEDALLA 1

Medalla commemorativa del IV centenari del descobriment d'Amèrica.

A) En un cercle central, bust amb el cap inclinat de Cristòfor Colom amb la llegenda: CRISTOBAL COLON. A la part exterior, escenes diverses de la vida de Colom. A l'exerg, escut coronat de la ciutat de Barcelona

R) IV CENTENARIO DEL DESCUBRIMIENTO DE LAS AMÉRICAS. El camp, una figura al·legòrica. A l'exerg: MDCCCXCII / ARNAU. F SOLA. CAMATS / CASTELLS.

P: 150.85 gr. Ø: 70 mm. Metall: AE. Col: particular.

MEDALLA 2

A) SUB . TUUM . PREASIDIUM . CONFUGIMUS . SANCTA . DEI . GENITRIX. En el camp, la Mare de Déu de Ripoll.

R) BASILICA . SANCTAE . MARIAE . DE . RIPOLL . FELICITER . INSTAURATA. En el camp, un escut català.

Medalla encunyada en ocasió de al reedificació del Monestir de Ripoll.

P: 103 gr. Ø: 60 mm. Metall: AE. Col: particular.

MEDALLA 3

Com l'anterior, però d'un altre metall.

P: 96.5 gr. Ø: 60 mm. Metall: Estany o calamina. Col: particular.

MEDALLA 4

Getó propagandístic de la fundició de Josep Buixó de Vic, emès amb motiu de la primera fundició l'1 d'abril de 1892.

A) Ocupant tot el camp: FUNDICION DE HIERRO / DE / JOSE BUIXO / VICH.

R) Ocupant també tot el camp: LE OFRECE SU CASA / PRIMERA FUSION / 1 ABRIL DE 1892.

P: 31 gr. Ø: 50 mm. Metall: ferro. Col: particular.

MEDALLA 5

Medalla de mèrit de l'Escola Pública Municipal de Música de Barcelona.

A) Un ocell amb les ales desplegadas, dos estels i la llegenda: ESCUELA PUBLICA MUNICIPAL DE MUSICA DE BARCELONA. El centre, escut coronat de Barcelona.

23

1

23

4

4

21

21

8

R) PREMIO AL MERITO Y A LA APLICACION. En el camp, una lira entre dues branques de blat de moro i olivera creuades per una franja on hi ha inscrit el curs corresponent: CURSO DE 1892 A 1893.

P: 42.5 gr. Ø: 42 mm. Metall: AE. Col: particular.

MEDALLA 6

Igual a l'anterior, però corresponent al curs 1891-1892.

P: 42.7 gr. Ø: 42 mm. Metall: AE. Col: particular.

MEDALLA 7

Igual a la medalla 5, però del curs 1891-1892, i a la medalla 6, però en daurat.

P: 44.2 gr. Ø: 42 mm. Metall: AE daurat. Col: particular.

MEDALLA 8

Medalla de participació o de mèrit del Concurs Internacional d'Arades de Desfonar, patrocinat per l'Institut Agrícola de Sant Isidre, celebrat l'any 1892.

A) (Estrella) CONCURSO INTERNACIONAL DE ARADOS DE DESFONDE (estrella) 1892. En el camp, entrecreuades per la base i deixant un espai lliure al centre, dues branques de palma i llorer.

R) INSTITUTO AGRICOLA CATALAN DE SAN ISIDRO. En el camp, un rusc i estris de pagès. A l'exerg: POMAR. F.

P: 45 gr. Ø: 47 mm. Metall: AE daurat. Col: particular.

Fou l'artista: F. Pomar.

MEDALLA 9

A) 1482 . BARCELONA . 1892 . RECUERDO DEL IV CENTENARIO . A COLON. En el camp, una representació de l'arribada de Colom al Nou Món.

R) ALMACEN DE QUINCALLA F. F. SUREDA Y GLESIAS Y CIA. En el camp, una caravel·la amb una vela on es llegeix: OBJETOS DE PLATA. A un costat: VALLMITJANA.

P: 9.8 gr. Ø: 40 mm. Metall: alumini. Col: particular.

Getó propagandístic de la firma F. Sureda, commemorant a la vegada el VI Centenari del Descobriment d'Amèrica.

Fou obra per Vallmitjana.

MEDALLA 10

Amb anella tallada.

A) FIESTAS NAUTICAS DE SANT FELIU DE GUIXOLS. 1892. En el camp, un escut central de la ciutat de Sant Feliu de Guíxols amb motius mariners.

R) REGATAS INTERNACIONALES. En el camp, un veler.

P: 9.5 gr. Ø: 30 mm. Metall: Llautó. Col: particular.

5

6

6

18

2

10

MEDALLA 11

Amb anella.

A) Sant Josep. La Verge i el Nen Jesús ocupant tot el camp.

R) Ocupant també tot el camp, la llegenda de nou línies: RECUERDO / DEL / XXV AÑO DEL ENLACE / DE / MARTIN BULTO CAHUE / Y / CARMEN / SERT RIUS / 22 DICIEMBRE 1892.

P: 15.7 gr. Ø: 30 mm. Metall: Llautó. Col: particular.

MEDALLA 12

Ovalada amb anella.

A) A l'exterior, llegenda: SANTA MARIA DE RIPOLL (estrella) REEDIFICAT EN L'ANY MDCCCXCIII. En el centre, una imatge de la Mare de Déu de Ripoll.

R) A la part superior: RECORT DEL MONASTIR / DE / RIPOLL i, a sota, una vista del monestir protegit per una muntanya amb el sol radiant al cim. A l'exerg, un escut heràldic.

P: 30.2 gr. Ø: 51 x 30 mm. Metall: AE. Col: particular.

MEDALLA 13

A) A l'exterior, llegenda: ADVENIAT REGNUN TUUM formant un cercle, i dins del camp, un calze amb custòdia radiant.

R) Llegenda en set línies: RECUERDO / DEL / CONGRESO EUCARÍSTICO / CELEBRADO EN / VALENCIA / EN NOVIEMBRE DE / 1893.

P: 15.5 gr. Ø: 38 mm. Metall: AE daurat. Col: particular.

MEDALLA 14

Ovalada amb anella.

A) CONGRESO EUCARISTICO a la part superior. La resta del camp l'emplena una imatge del Sagrat Cor.

R) A l'exterior, la llegenda: CELEBRADO EN VALENCIA EN NOVIEMBRE DE 1893. En el centre del camp, un calze amb custòria radiant, entre dos àngels.

P: 10.8 gr. Ø: 42 x 27 mm. Metall: AE platejat. Col: particular.

MEDALLA 15

Igual a l'anterior, però de níquel i amb anella.

P: 10.7 gr. Ø: 42 x 27 mm. Metall: níquel. Col: particular.

MEDALLA 16

També igual a la medalla 14, però d'un altre material.

P: 9.3 gr. Ø: 42 x 27 mm. Metall: AE. Col: particular.

MEDALLA 17

Ovalada amb anella.

9

9

25

12

12

11

11

A) En el centre del camp, una imatge de Sant Vicenç Ferrer. A l'esquerra: S. VICENTE, i a la dreta: FERRER.

R) Ocupant tot el camp, la llegenda: RECUERDO / DE LA ROMERIA / DE / AGULLENT / PRESIDIDA POR / NUESTRO VENERABLE / PRELADO D' / C.M. SANCHA / 22 MAYO 1893.

P: 10.5 gr. Ø: 40 x 29 mm. Metall: Llautó daurat. Col: particular

MEDALLA 18

Amb anella.

A) Ocupant tot el camp, seu i escut de València.

R) (estrella) RECUERDO DEL PRIMER CONGRESO EUCARISTICO. En el centre, un calze amb custòdia radiant.

P: 4.2 gr. Ø: 29 mm. Metall: Llautó daurat. Col: particular.

Medalla sense data, però, segurament, del 1893.

MEDALLA 19

Igual a l'anterior, però de plata i amb l'anella tallada.

P: 4.5 gr. Ø: 29 mm. Metall: AR. Col: particular.

MEDALLA 20

Medalla amb anella, i fou creada per J. Rosil.

A) (Estrella) DESCUBRIMENT DEL NOU MON (estrella) 1492. En el centre del camp, el cap de Colom mirant a l'esquerra.

R) (Estrella) SOCIETAT HUMORISTICA (estrella) BARCELONA 1892. En el camp, una figura grotesca amb armadura damunt la qual porta escrit: NIU GUERRER. En el coll: J. ROSIL.

P: 11.4 gr. Ø: 30 mm. Metall: estany. Col: particular.

MEDALLA 21

Amb anella i ovalada.

A) CONGRESO EUCARISTICO i en el centre del camp, una imatge del Sagrat Cor.

R) CELEBRADO EN VALENCIA EN NOVIEMBRE DE. En el centre, un calze amb custòdia radiant i un àngel per banda. A l'exerg: 1893.

P: 7.2 gr. Ø: 32 x 27 mm. Metall: Llautó platejat. Col: particular.

MEDALLA 22

Ovalada amb anella.

A) ADVENIAT REGNUN TUUM. En el camp, un calze amb custòria radiant flanquejat per dos àngels.

R) Llegenda de set línees: RECUERDO / DEL / CONGRESO EUCARISTICO / CELEBRADO EN / VALENCIA / EN NOVIEMBRE DE / 1893.

P: 10.2 gr. Ø: 32 x 27 mm. Metall: Llautó platejat. Col: particular.

13

17

14

20

22

24

MEDALLA 23

Getó propagandístic del licor de brea Munera i commemorant el descobriment d'Amèrica.

A) CRISTOBAL COLON. Bust d'esquerra del descobridor.

R) En un cercle exterior: LICOR DE BREA MUNERA. BARCELONA. En el centre del camp, a quatre ratlles: RECUERDO / DE 4º / CENTENARIO / 1892.

P: 4.4 gr. Ø: 23 mm. Metall: AE. Col: particular.

MEDALLA 24

Amb anella ovalada.

A) En la part superior, arquejat: (estrella) SAN JUAN DE LA CRUZ (estrella) i en el centre, bust del sant.

R) Ocupant tot el camp, llegenda de sis línies: PEREGRINACION / AL / SANTO DESIERTO / DE LAS / PALMAS / AÑO 1892.

P: 5.3 gr. Ø: 32 x 26 mm. Metall: AR. Col: particular.

MEDALLA 25

Medalla commemorativa del IV Centenari del Descobriment i creada per B. Maura.

A) En un cercle exterior, la llegenda: *Cristóbal Colon descubrió el Nuevo Mundo el doce de Octubre de mil cuatrocientos noventa y dos, reinando en Castilla y Aragón Doña Isabel y Don Fernando.*

A la part central del camp, una escena al·legòrica del descobriment ensenyant Colom que des de la caravel·la Santa Maria mostra als seus homes el Nou Món.

R) Ocupant tot en camp, una escena al·legòrica de l'arribada de Colom a Espanya, portant presents als Reis Catòlics. A l'exerg: *Cuarto Centenario / MDCCCXCII i B. Maura.*

P: 134.7 gr. Ø: 71 mm. Metall: AE. Col: particular.

MEDALLA 26

Igual a l'anterior, però de plata.

P: 165.7 gr. Ø: 71 mm. Metall: AR. Col: particular.